

Regionalny Plan Działania dla Województwa Łódzkiego

Informacje ogólne

Projekt: „Rozwój gospodarki cyrkularnej poprzez udoskonalanie instrumentów polityki regionalnej” – REPLACE

ID projektu: PGI05807

Czas trwania projektu: 1 sierpień 2019 - 31 lipiec 2023

Organizacja partnerska, której dotyczy projekt: Województwo Łódzkie

Państwo: Polska

NUTS 1: Centralny Makroregion

NUTS 2: Województwo Łódzkie

Osoba do kontaktu: Bogumiła Grzelczak

Adres e-mail: promocja@lodzkie.pl

Numer telefonu: +48 42 291 98 98

Projekt dotyczy:	Program „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”	X
	Program “Europejska Współpraca Terytorialna”	
	Inny instrument polityki rozwoju regionalnego	
Instrument polityki:	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021- 2027 (FEŁ2027)	

Spis treści:

Opis projektu REPLACE	1
Kontekst polityki regionalnej	2
Szczegóły planowanego działania	3
DZIAŁANIE 1	3

Opis projektu REPLACE

Projekt REPLACE ma na celu poprawę zarządzania instrumentami polityki regionalnej dotyczącymi gospodarki cyrkularnej, poprzez wykorzystanie współpracy międzyregionalnej. REPLACE jest zbudowany z 4 logicznie powiązanych etapów:

- Lokalnej analizy;
- Synergii międzyregionalnych;
- Instrumentów finansowania: koncentracja na sektorach;
- Kryteriów oceny.

Ponadto REPLACE opracował **Cyrkularne Narzędzie Porównawcze** (Circular Benchmark Tool), aby zaoferować władzom publicznym łatwą w użyciu metodę oceny stanu gospodarki cyrkularnej na danym terytorium.

Współpraca pomiędzy partnerami ucierpiała ze względu na brak możliwości bezpośredniego kontaktu przez większą część Fazy I z powodu pandemii COVID-19: konsorcjum realizowało aktywności szkoleniowe w formie wydarzeń online.

Lokalna analiza stosuje metodologię zbudowaną uprzednio dzięki współpracy międzyregionalnej 17 regionów europejskich w ramach projektu SCREEN H2020 CSA (działania koordynacyjne i wspierające, www.screen-lab.eu), w celu oceny lokalnych możliwości i potencjału, przy jednoczesnym wyznaczeniu odpowiednich interesariuszy, możliwości badawczych i edukacyjnych. Lokalna analiza odzwierciedla podejście zastosowane do identyfikacji sektorów RIS3, czyli PPO (Proces Przedsiębiorczego Odkrywania) i dalej bada potencjał regionalny na poziomie mikro, angażując interesariuszy z Poczwórnej Helisy.

W wyniku tej analizy regiony były w stanie zidentyfikować możliwe synergie w sektorach z wysokim potencjałem dla gospodarki cyrkularnej.

Instrumenty finansowania i możliwości z nimi związane są badane na poziomie sektorowym/łańcucha wartości, aby zrozumieć, w jaki sposób region wspiera kluczowe obszary gospodarki cyrkularnej.

Zgodnie ze strukturą projektu REPLACE, ostatnim krokiem jest testowanie i dostosowanie Kryteriów oceny wniosków dotyczących gospodarki cyrkularnej: w okresie programowania 2014-2020 gospodarka cyrkularna nie miała dedykowanego zestawu wskaźników do weryfikacji poziomu cyrkularności wniosków projektowych.

REPLACE chce przezwyciężyć tę lukę poprzez zbadanie, w jaki sposób można zastosować i dostosować Kryteria oceny (opracowane w ramach projektu H2020 SCREEN), biorąc pod uwagę, że każdy region i/lub instytucja zarządzająca przedstawia własne procedury i metodologie oceny: mocną stroną opracowanej Tabeli oceny jest jej prostota i możliwość zmiany, co pozwala na jej wykorzystanie w ramach różnych stosowanych metod oceny. REPLACE pokazał podmiotom zaangażowanym w ocenę wniosków nie tylko, że potrzebne są bardziej odpowiednie kryteria oceny i wskaźniki, ale również, że dostępny jest instrument, który można dalej dostosowywać.

Kontekst polityki regionalnej

Dalsze szczegóły dotyczące kontekstu polityki regionalnej oraz sposobu, w jaki plan działania powinien przyczynić się do poprawy instrumentów polityki:

W 2015 roku Komisja Europejska opublikowała komunikat „Zamknięcie obiegu - plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym”. W dokumencie tym wskazano, iż przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym (GOZ), gdzie wartość produktów, materiałów i zasobów w gospodarce jest utrzymywana tak długo, jak to możliwe, a wytwarzanie odpadów ograniczone do minimum, stanowi istotny wkład w wysiłki UE zmierzające do stworzenia zrównoważonej, niskoemisyjnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarki.

Województwo Łódzkie, przechodząc proces transformacji, podejmuje działania wspierające przejście od gospodarki linearnej do gospodarki o obiegu zamkniętym, w szczególności poprzez inwestycje dotyczące selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów i bioodpadów, inwestycje mające na celu zapobieganie generowaniu odpadów lub promujące ponowne użycie.

Władze regionu planują wspierać przedsiębiorców w zakresie inwestycji w instalacje produkcyjne lub urządzenia przemysłowe oraz służące ekoprojektowaniu produktów i opakowań, prowadzące do zmniejszenia zużycia surowców lub zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów. Wspieranie inwestycji w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym pozwoli na zwiększenie konkurencyjności regionu z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Działanie, które planujemy wdrożyć polega na wsparciu rozwoju gospodarki cyrkularnej w Województwie Łódzkim poprzez włączenie międzynarodowych rozwiązań przedstawionych w ramach projektu REPLACE do regionalnego programu pn. „Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027” (FEŁ2027). Dzięki temu Beneficjenci z Województwa Łódzkiego pozyskają współfinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na realizację projektów związanych m. in. z inwestycjami umożliwiającymi przejście z linearnego modelu biznesowego prowadzonej działalności do cyrkularnego.

Szczegóły planowanego działania

DZIAŁANIE 1

Nazwa działania: **Wsparcie rozwoju gospodarki cyrkularnej w Województwie Łódzkim poprzez włączenie międzynarodowych rozwiązań przedstawionych w ramach projektu REPLACE do regionalnego programu pn. „Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027”.**

1. **Związek z projektem** (proszę opisać, w jaki sposób to działanie wynika z projektu, a w szczególności z międzyregionalnej wymiany doświadczeń. Skąd pochodzi inspiracja do podjęcia tego działania?)

Za szczególnie warte uwagi i możliwe do wdrożenia w naszym regionie rozwiązania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarki cyrkularnej uznaliśmy te opracowane przez partnerów z Francji, Niemiec i Rumunii. Zostały one włączone w główny nurt interwencji wspierającej, zaplanowanej w ramach Priorytetu II "Funduszy Europejskich dla Łódzkiego 2021-2027": "Fundusze Europejskie dla Zielonego Łódzkiego".

Dobłą praktyką, która zainspirowała nas do wykorzystania w naszym działaniu jest "Diagnoza ekoprojektu" z La Réunion (Francja), której celem jest przeszkolenie zainteresowanych przedsiębiorstw w zakresie gospodarki cyrkularnej, a w tym samym czasie przeprowadzenie ich indywidualnej diagnozy. Praktyka ta ma szansę na wdrożenie w Województwie Łódzkim, dzięki wprowadzeniu podobnych treści dotyczących projektów z obszaru edukacji lub doradztwa w kontekście GOZ, przygotowania dokumentów planistycznych dotyczących GOZ oraz inwestycji wspierających GOZ w przedsiębiorstwach (inwestycje dla ekoprojektowania produktów i opakowań) do projektu FEŁ2027.

Kolejnym przykładem dobrej praktyki, który szczególnie do nas przemówił jest „Butelka Hamburgska - Wprowadzenie zamkniętego obiegu tworzyw sztucznych” Instytutu Gospodarki Międzynarodowej w Hamburgu (Niemcy). Inicjatywa, opracowana przez markę tworzącą detergenty w butelkach, które w 100% pochodzą z recyklingu lokalnych odpadów plastikowych, może zostać przeniesiona do naszego regionu, ponieważ wpisuje się w proekologiczną działalność produkcyjną.

W projekcie FEŁ2027 zaplanowano również inwestycje mające na celu zapobieganie powstawaniu odpadów lub promowanie ponownego wykorzystania, które pokrywają się z niektórymi aspektami dobrych praktyk z sektora tekstylnego przedstawionymi przez Agencję Rozwoju Regionalnego Północno-Wschodniego (Rumunia). Województwo Łódzkie dostrzega możliwości realizacji celów tych praktyk: z „REDU” - zorganizowania miejsc, w których odbywa się zbiórka tekstyliów, ze „Zrównoważonej produkcji materiałów” - zastosowania nowoczesnych rozwiązań technologicznych w produkcji tekstyliów, co pozwoli na produkcję wysokiej jakości materiałów, ponowne wykorzystanie odpadów poprodukcyjnych oraz stworzenie nowych miejsc pracy w sektorze tekstylnym, odzieżowym, skórzanym i obuwniczym (TCLF).

2. **Charakter działania** (proszę dokładnie opisać treść Działania 1. Jakie są konkretne działania, które mają być realizowane)

Zamierzeniem działania jest rozwój gospodarki cyrkularnej w Województwie Łódzkim dzięki włączeniu cyrkularnych dobrych praktyk i rozwiązań zdobytych w ramach realizacji projektu REPLACE do programu regionalnego „Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027”.

FEŁ2027 jest jednym z głównych instrumentów polityki regionalnej w kontekście środowiskowego zarządzania inwestycjami. Zawiera katalog kierunków i obszarów inwestycyjnych oraz potencjalnych interwencji projektowych, które będą realizowane w obecnej perspektywie finansowej - tj. w latach 2021-2027. Doświadczenia zdobyte dzięki udziałowi w projekcie REPLACE (udział w spotkaniach, materiały studyjne wypracowane w ramach projektu, dobre praktyki prezentowane przez partnerów, zgłaszanie odpowiednich propozycji do przygotowywanego dokumentu w procesie konsultacji społecznych) zostały następnie przekazane do zespołu Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego. Trwający proces konsultacji i opiniowania FEŁ2027 przez Komisję Europejską ma na celu uwzględnienie najbardziej efektywnych i obiecujących kierunków inwestycyjnych, w tym m.in. w obszarze GOZ. Część zakresu interwencji została wprowadzona w nawiązaniu do doświadczeń wypracowanych w ramach projektów międzynarodowych, w tym „Rozwoju gospodarki cyrkularnej poprzez udoskonalanie instrumentów polityki regionalnej” – REPLACE.

Kolejność działań systemowych w zarządzaniu instrumentem polityki regionalnej jest następująca. Założenia projektu REPLACE zostały ujęte w projekcie FEŁ2027 w kategorii obszarów, w odniesieniu do których potencjalni beneficjenci mogą otrzymać dofinansowanie swoich projektów. Komisja Europejska, po przeprowadzeniu procesu opiniowania i po osiągnięciu konsensusu co do ostatecznego kształtu FEŁ2027, prześle go władzom Województwa Łódzkiego do adaptacji. Następnie zostanie ogłoszony harmonogram naborów wniosków.

Projekty, które otrzymają dofinansowanie w ramach FEŁ2027 przyczynią się do wzmocnienia i rozwoju m.in :

- zrównoważonych łańcuchów dostaw (z uwzględnieniem Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji - RIS);
- wzrostu prośrodowiskowej świadomości konsumentów, dokonujących optymalnych wyborów, korzystnych również dla wzmocnienia konkurencyjności gospodarki w regionie;
- efektywności surowcowej i energetycznej w przedsiębiorstwach i organizacjach.

Ostatecznym, horyzontalnym rezultatem zastosowanej synergii projektu REPLACE i instrumentu FEŁ2027 będzie poprawa parametrów środowiskowych, zapobieganie intensyfikacji zmian klimatu, ochrona różnorodności biologicznej i zasobów naturalnych – w konsekwencji znacząca poprawa jakości życia mieszkańców w regionie.

W ramach Priorytetu 2 „Fundusze Europejskie dla Zielonego Łódzkiego”, Cel Szczegółowy RSO2.6. „Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej” (EFRR) zaplanowano między innymi:

- inwestycje w zakresie selektywnego zbierania (w połączeniu z edukacją lokalnej społeczności objętej projektem, w tym także promowanie ponownego użycia), instalacji do przetwarzania bioodpadów, instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych odpadów lub recyklingu odpadów;
- inwestycje mające na celu zapobieganie powstawaniu odpadów lub promujące ponowne użycie;
- inwestycje wspierające GOZ w przedsiębiorstwach;
- edukacja lub doradztwo w zakresie GOZ, przygotowanie dokumentów planistycznych dotyczących GOZ.

Ponadto działania te wpisują się w Drugi Cel Polityki: „Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej”.

3. **Zaangażowani interesariusze** (proszę wskazać organizacje w regionie, które są zaangażowane w realizację Działania 1 i wyjaśnić ich rolę)

- Jednostki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, w szczególności Departament Polityki Regionalnej (jako jednostka wykonawcza), który koordynuje programowaniem i monitorowaniem rozwoju regionalnego, tworzy Regionalny Program Operacyjny (RPO 2014-2020, FEŁ2027).

- Potencjalni Beneficjenci naborów ogłoszonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego w ramach FEŁ2027, zainteresowani rozwojem gospodarki o obiegu zamkniętym (np. MŚP z regionu).

4. Ramy czasowe (proszę określić przewidywany termin realizacji Działania 1)

Lata 2022-2023

Planowane działanie, dotyczące zagwarantowania zapisów związanych z rozwojem gospodarki cyrkularnej w Województwie Łódzkim w ramach programu regionalnego "Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027", zostało osiągnięte - odpowiednie zapisy zostały uwzględnione w projekcie ww. dokumentu. Obecnie projekt FEŁ2027 jest w trakcie negocjacji z Komisją Europejską - program nie został jeszcze zaakceptowany, w międzyczasie nadal konieczne będzie monitorowanie procesu jego przygotowania.

Działania	Termin
Zarząd Województwa Łódzkiego uchwałą nr 190/22 przyjął kolejny projekt programu regionalnego "Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, a wraz z nim prognozy oddziaływania na środowisko. 15 marca dokumenty te zostały oficjalnie przesłane do Komisji Europejskiej, co oznacza rozpoczęcie formalnych negocjacji programu.	marzec 2022
Uwagi dotyczące FEŁ2027 przesłane przez Komisję Europejską	czerwiec 2022
Przewidywany czas akceptacji FEŁ2027 przez Komisję Europejską	IV kwartał 2022 / I kwartał 2023
Przewidywany termin złożenia finalnej wersji projektu władzom Województwa Łódzkiego do oficjalnego zatwierdzenia.	II kwartał 2023

5. Koszty (proszę oszacować koszty związane z realizacją Działania 1)

Przewidywane koszty dotyczą pracowników wewnętrznych Województwa Łódzkiego i odnoszą się do wsparcia i wymiany edukacyjnej, w tym:

- zaangażowania 2 pracowników poświęcających 1/3 swojego czasu pracy w ciągu roku, w tym w Fazie II projektu;

- przybliżony koszt udziału 2 osób w krajowych konferencjach naukowych/kongresach branżowych;
- przybliżony koszt udziału 2 osób w zagranicznych konferencjach/kongresach branżowych;
- materiały;
- ekspertyza/ Raport/ Prezentacja ekspercka/ Publikacja;
- organizacja wydarzenia zamykającego / podsumowującego projekt;
- wsparcie multimedialne.

Okolo - **17 000** EUR

6. **Źródła finansowania** (proszę opisać, w jaki sposób będzie finansowane Działanie 1. Czy poprzez instrument(y) polityki regionalnej wskazane w części II):

Program regionalny: „Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027”

Data: _____

Nazwa organizacji: :

_____

_____

Podpis właściwej organizacji: _____